

ВЫХОДИТЬ ШОДНЯ РАНО

Телеф. Редації: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Wyciąg z protokołu wspólnego posiedzenia niejawnego Sądu okręgowy Wydział VI karny we Lwowie w składzie Przewodniczący S. O. W., Medyków głoścący, S. O. Będaszewski i Dr. Szuliński w sprawie konfiskaty Nr. 204 cząści „Dilo” z daty Lwów dnia 11. 8. 1933 do Sytuacji VI 1 Pr. 383.33 na posiedzeniu niejawnym w dniu 14 sierpnia 1933 po wysłuchaniu zdania Prokuratora Sądu okręgowego we Lwowie postanawia: uznać za usprawiedliwioną dokonana dnia 9. 8. 1933 przez Starostwo grodzieńskie we Lwowie konfiskatę cząści „Dilo” Nr. 209 z daty Lwów dnia 11. 8. 1933 zawierającej w artykule „Najnowsi podzi” i t. d. od słów „I zdawaloria” do końca artykułu znamiennych wyśt. z art. 170 k.k. zarządzić zniszczenie całego nakładu i wydać w myśl § 493 p.k. zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowego. Zarazem wydaje się odpowiednialemu redaktorowi tego czasopisma nakaz by orzeczeniem niniejszym umieścić bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie. Niewykonalenie tego nakazu pociąga za sobą następstwa przewidziane w § 21 ust. druk. z 17. 12. 1862 Dz. pp. Nr. 6 ex 1863 tj. zasądzenie za przekroczenie na grzywnę do 400 zł. Usadnienie Ogłoszenie drukiem na grzywnę do 400 zł. Usadnienie Ogłoszenie drukiem na grzywnę do 400 zł. Usadnienie Ogłoszenie drukiem na grzywnę do 400 zł. Usadnienie Ogłoszenie drukiem na grzywnę do 400 zł.

Wobec powyższego wyroku i postanowienia sądu, przekażę ten dokument do archiwum.

Przewodniczący Medykański w. r. Prokurator Broch w. r. Zgodność Janowicz st. sekretarz.

Моральна недуга.

Дружко, 14 серпня 1933

Нарід, що хоче жити, мусить однаково дбати як про фізичне, так і про моральне своє здоров'я. Для правильного функціонування національного організму треба завжди пам'ятати про гігієну духа — моральні й етичні засади суспільства.

Не будемо наводити тут доказів того, як занепад моралі й етики доводив народи до духовного безсилля, розкладу, виродження й деградації. Європі давно знає — і випробуване, на жаль, на туземних диких краях — поборовавши противників шляхом морального їх розкладу.

Український нарід, маючи довкола себе стільки охочих розкладати нас морально, мусить добре дбати про здоров'я свого збірного духового організму, про дезінфекцію його клітин та піднесення етичних засад на височину Божих і національних заповідей.

Передовсім є це обов'язком провідної верстви народу і преси, а особливож у відношенні до молодого покоління, що його не вільно вводити в життя через моральні багня й етичні пустарі.

А тимчасом?..

II.

Тимчасом бачимо щось інше.

„Лихі приклади заразливі“ — каже народна мудрість. Заразки морального розкладу, очевидно, можуть переходити як з хорих одиниць, так і з країв. Підпадання моральній недугі безумовно обумовлюється станом моральної гігієни й етичної чистоти як цілого суспільства, так і одиниць, незалежно від їхньої освіти, здібностей і громадського положення.

Частина українського народу, що знаходиться в межах Польщі, не може не підпадати моральній заразі, що йде зі Сходу. Різноманітні моральні недуги, що розідали московський схід ще в передвоєнні часи — „нігілізм“, безбожництво, „огарки“, босацтво, хуліганство, бандитизм і що вилилися у форму комуно-більшовизму, таки пересочуються до нашого організму через кордонну лінію. І не лише до нас.

З другого боку, ми спостерігаємо відживання і старих місцевих заразків, що довгий час спочивали під політичними руїнами — заразків льокайства, хрулівства, зрадництва, яничарства й ренегатства. Нема сумніву, що декому залежить, аби згадані моральні недуги ширилися серед нашого народу. Іноді вони навіть штучно культивуються, як „півніащина“, москвошанство, радіофільство різних відтінків, національний індеферентизм і т. д.

І коли ці заразки можуть павідитися в нашому організмі, а навіть викликати пошесні за-

ведужання, то, очевидно, наші дезінфекційні заходи за слабі та й самий організм замало відпорний.

III.

Але ми маємо вужче завадяти, ніж перераховувати всі наші моральні недуги, а саме: звернути лише увагу на деякі особливо різкі морально-хоробинні прояви в нашому суспільстві: на розгублення моральних та етичних засад серед наших громадсько-політичних чинників, що на практиці виявляється в симптомах брехні, демагогії, кривдництва, хамства, хуліганства слова й бандитизму пера.

Перед двома-трьма роками ці явища ми спостерігали лише в гніздах: комуно-сельробівському, хрулівському й москвофільському. Овідоми, огидна брехня, кільковерхова лайка, наклепи навіть на тата, маму й усіх близьких, хуліганські обливання противників помиями й бандитські газетарські напади за чужого плота, — все це добре всім відоме.

Українське громадянство боролось з цією моральною глизнаю, як могло, потішаючи себе, що самий наш національний організм і його окремі органи — політичні чинники і преса — є здорові; що етичні засади в національній масі стоять високо, особливо серед молоді.

Та... „лихі приклади заразливі“. Мусимо з сумом ствердити, що моральна зараза пересочилася в наші національні шари, етичні засади зникають і в практику входять методи й засоби згаданих чужих хороботворних новотворів. Там, де вчора мала ще місце чистота, увічливості, „етикета“, право правди, — сьогодні розпаношлася брехня, розсілося хамство, чується лайка, з газетних сторінок лється бруд, у вічі противників летить сміття, етичні засади втопані в землю.

Суспільство із здивуванням і жахом дивиться на ці „новітні“ способи боротьби і з болем серця прислуховується до газетних брехонь, інсинуацій і лайки. „Що це, — питаються, — психічна недуга, умова невідповідальності, рецидив якоїсь старої злочинності пращурів чи сама „природа“, з якої раптом сповзла занадто тонка куль-

Хто хоче навчитися добрій українській літературній мові, хто хоче пізнати історію своєї мови, хто хоче дивитися, як де говорить український нарід, ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ

Науково-популярний місячник „РІДНА МОВА“

присвячений всебічному вивченню УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. Головний Редактор і Видавець проф. д-р ІВАН ОГІЄНКО. ПЕРЕДПЛАТА: 6 зол. річно, 3 зол. піврічно, 1.50 чвертьрічно. За границею 1 амер. долар. Конто чекове П. К. О. число 27110. — Адреса Редакції й Адміністрації: Warszawa, Stalowa 25. m. 10.

Нові передплатники одержують журнал від 1. числа.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФОРМАХ, ШО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

турна полудна? Реагують на ці сумні думки вже не лише інтелігентські шари, але й широка маса. Бо й вони виють відірвані від дійсності боротьбу від вуличної білки та брудної смітки.

V.

Але найстрашніше те, що ця моральна зараза за посередництвом друкованих армій має свою мету: дійти до найменш критичних і відпорої молоді. Неназб найвищою метою цієї згаданої моральної недуги було отруїти та „пльовання“ на всьому там етиці. І на цьому щедрі дози заразків нестичності й аморальності та пильно наслідують приклади своїх вателів.

І так морального розкладу нашого суспільного організму, що його не міг би довести лютий наш ворог, залюбки доконують люди побіч комуно-хрулів. Те, що вчора виступало як свитоці, сьогодні палляється на сцені, рапні авторитети перемальовуються на нішні пугала. Глюорифікована весь час будища освітня й господарська робота раптом перетворюється на опортунізм. Душа молоді сповнається тельменства — першої ознаки культури.

Не кажемо тут про різні погляди і звичаї одних та угрупвань — це особиста справа кожного, а про засади й форми боротьби за західну форму: „Мій високоповажаний противник, на мою думку, помиляється? Про те, що висовується за місце: „Бути чесним з собою“ розуміється, і з іншими? Що сталося з батьків і вихователів про ввічливість і цнотливість?

Нехай кожний має свій особистий і свій погляд на речі, нехай веде боротьбу за здійснення своєї мети, але нехай залишається чинним і культурним борцем та не обертає української хати в смітник, а преси в помийник і не привчає до цього молоді.

Неетичні й некультурні форми політики, а часто й особисті боротьби зайшли в нашу так далеко, що укр. громадянство, маючи на увазі духову гігієну народу та культурні форми життя, повинно нарешті сказати:

— Забороняємо обертати наше життя Авриву стайню!

Громадянство має досить засобів впливати на кого слід, аби лише захотіло це зробити.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 19. СЕРПНЯ 1933.

Д-Р ІВ. НІМЧУК.

Українці і відсіч Відня 1683 р.

Похід під Відень. — Участь українців.

На прохання прискорити поміч Собеський взяв з собою сина Якова (прихильники французької політики казали, що король заключив союз з особистих мотивів, а саме, щоб тим легше оженили сина Якова з австрійською архикнягинєю) і рушив під Відень 22. серпня з Гляйвіц пристішеним маршем. В авангарді він післав воеводу Сінявського, з яким рушило під Відень також понад 150 козаків під проводом полковника Апостола.^{*)} Ці козаки не були ad hoc звербовані, тільки належали до військової групи волинського воеводи Яна Стадницького, себто творили приватну легку козацьку хоругву, що була на удержанні згаданого воеводи.^{*)}

Похід армії Собеського відбувався дуже швидко, так, що 30. серпня він був уже з нею в Голя-Бруні, перейшовши за десять днів увесь Шлезьк і Моравію. В Голя-Бруні стрівся король з князем Лютеринським, його давнішим суперником і претендентом до польської корони. Тепер між ними зав'язалися приязні відноси-

ни, що не ослабли до самого кінця війни з турками. Там явився до Собеського і граф фон Вальдек, що доводив франконським контингентом. Рівночасно занялися будовою моста на Дунаю напроти Тульни, віддаленого 5 миль від Відня. У Штадельдорфі, недалеко тульського моста, представився королеві курфюрст Саксонський і прилучився гетьман Яблоновський з рештою польського війська, з якого по道理 не мало людей розбіглося.

По військовій нараді двинулася 1. вересня ціла армія через Дунай. Переправа йшла дві доби. В Тульні прилучився до спільної армії ще курфюрст Баварський зі своїм військом. Начальну команду обняв Собеський. Ще звідси жалувалася він в листі до жінки, що „Менжинський сидить ще у Львові, а козаків нема, а вони були дуже потрібні тепер при переході через ліси і гори“. На щастя, при тім переході неприятель ніде не показувався.

З Тульни виступили союзники 9. вересня в дорогу до Відня двома шляхами: польська армія правим, вигіднішим, німці лівим. Не стрінувши ніде турків, дійшли союзні армії 11. вересня до підніжжя гори Каленберг, що була поді віддалена на миль від Відня; на другий день надійшла решта військ. На Каленбергу усталили зараз гармати і розпочали вогонь, аби дати знати віденцям про свій прихід. Командант віденської залози гр. Штаренберг відповів собі канонадою на турецькі війська.

Собеський підчас цілого походу мріяв і ждав нетерпляче на козаків. Він нетерпеливався, що їх так довго нема і писав зпід Брна до жінки: „Що там чувати з козаками, повідомити мене і підганяти за мною, змивши голову п. Менжинському, що ні разу до мене не відлізався“. А в іншій листі (з 31. липня): „Злий чоловік п. Менжинський, вже був у Львові, а не пише ні

словечка про козаків і що віділа на Україну“. А далі: „А я про нікого так не думаю, як про козаків, до яких нераз на день зітхну“. І просив підганяти їх і давати підводи, бо без інших людей можна обійтись.^{**)} Німецькі покловодці, знаючи горячі любови Собеського до козаків, дивувались, як він, викидаючи козаків, шиккував не то з болем, не то з досадою: „О, Менжинський, Менжинський!“

В однім з листів Марії Казимири до Собеського була мабуть радісна вістка, що козаки вже певно під Віднем. Вістку ту простурі роль листом з 9. вересня: „З Апостолом мені більше козаків над півтораста“. А в іншій місці того самого листу, подаючи деякі подробиці про ті військові відділи, що ще нахолодились Собеський: „Але що по них усіх, козаки з Менжинським вже на час не придуть, а вони тут тільки були найпотрібніші, особливо в переході через ці нечестиві гори і ліси; а нехай діється у всім воля Бога“.

В листі, писанім досвіта у день бою (12. вересня), в якому Собеський представляв ціле положення, єм і. таке речення: „А турки ведуть наче собак і худоби ім моя драгони і козаки немало забрали. О, Менжинський, Менжинський!“ Поза цією згадкою, яка відноситься очевидно до козацького відділу під проводом Ап-

^{*)} В сучасній Собеському козацькій було двох Апостолів. Один — це відомий полковник мигородський, другий називався Павло Апостол Шуровський і жив у Брашні. Мабуть цей Павло Апостол Шуровський і був командантом козацького відділу, що брав безпосередню участь у відсічі Відня.

^{**)} Пор. Fr. Rawita Gawronski: Udział Kozaków w odzieszy Wiednia. Rok Polski, Kraków 1916, Nr. 2. Ця розвідка написана тенденційно — у краще ворожому дусі до козаків.

^{**)} Пор. Jan Sobieski: Listy do Królowej Marii Kazyimiry z r. 1683. Lwów. Biblioteka „Mrówki“, t. 164—165. Ці листи короля до жінки, писані в часі цілого відриву, нерідко по ночах безпосередньо після бою або після переправи, незвичайно цікаві. З них видно, як Собеський, герой Відня і переможець турків, прожав перед жінкою, яка в початку війни вийшла на війну, аби допекти версальському двору, з якої тягнула його назад, коли виявилася тодішній слабкість віденського двора.

Що треба тямити при записах до шкіл.

(Про вагу фахових шкіл.)

Найкращу життєву підготовку молоді дають фахові школи. Бо крім загальної освіти дають вони практичне знання того чи іншого вибраного фаху і виховують молодь на творчих та життєздатних громадян.

Кожний батько чи опікун повинен вибрати для своїх дітей ту чи іншу фахову школу, відповідно до уподобань дітей та їх здібностей.

У першу чергу українська молодь повинна заповнити свої фахові школи, а саме школи „Рідної Школи“:

I. Хлопчачі фахово-доповнюючі школи (для шлюсарів, електромонтерів, бляхарів, столярів, гончарів, кравців, шевців, фризерів і т. д.) у Львові (вул. Городецька 95), в Перемислі (вул. Смольки 10), у Станиславові (вул. 3. Мая 18) і в Тернополі (вул. Качали 13).

II. Дівочі фахові школи (кравецтво, трикотажство, як головні предмети, крім того домашнє господарство, гігієна і загально-освітні предмети) у Львові (пл. св. Юра 5) і в Перемислі 3-літні шкільні кравецько-білизнярські варстати.

До фахово-доповнюючих шкіл, у яких наука є безплатна, приймають учнів(чениць), що працюють у різних робітнях як практиканти(ки)-термінатори(ки). По скінченні тих шкіл і практики учні здають челядничий іспит і по відбутій практиці набувають права кваліфікованих ремісників, що мають право вести свої підприємства.

III. Трилітня Торговельна Школа з кооперативним напрямком навчання у Львові (вул. Корняків 1). До цієї школи приймають хлопців і дівчат по скінченні найменше 7 клас нар. школи (або 3 кл. гімназії давнього типу).

При школі однорічний Торговельний Курс для абітурієнтів, а також річний Кооперативний Курс для осіб з торговельною освітою або кооперативною практикою.

Інші українські фахові школи:

IV. Жіноча Фахова Школа Кооп. „Труд“ у Львові (Ринок ч. 39) — кравецтво і білизнярство, до якої приймають дівчат по скінченні найменше 5 клас нар. школи.

V. Жіноча Фахова Школа СС. Василянук у Львові (вул. Длугоша 17) — кравецтво і білизнярство, до якої приймають дівчат по скінченні найменше 7 клас нар. школи.

VI. Господарсько-Садівнична Школа в Милосані (п. Стриганці н/Дн.) Це одинока українська однорічна господарська школа, до якої приймають хлопців по скінченні найменше 4 кл. нар. шкіл у віці 14—24 літ. У школі вчать усіх ділянок сільського господарства. При школі ведеться зразкове господарство. Початок науки I. IX.

На що треба звернути особливу увагу?

Молодь, що бажає здобути собі фах, для яких ще нема відповідних українських шкіл, повинна старатися вступати і до чужих шкіл, як напр.: гарбарсько-білоскірничих, електротехнічних, дорогово-водних, будівельних, коншикарських, млинарських, пекарських, м'ясарських, ткацьких, килимарських і т. д.

Заслужує також на окрему увагу ново-заснована Жіноча Фахова Вільна Школа у Львові (вул. Задвір'янська ч. 63). Є це дворічна школа (польська), до якої приймають кандидаток, що мають свідоцтва укінчення шкіл: рільничих, огородничих, господарських, гімназій або семінарій. Виїзково можуть бути прийняті кандидатки з укінченою VI гім. кл. Шкільна оплата 45 зол., вписове 10 зол. Завданням цієї школи є всестороннє й основне приготування фахових сил для праці в ділянці годівлі лісничих рослин, їх раціонального збору і переробки на лісничі злілля, етеричні олійки й античні перетвори. Ця ділянка промислу має у нас величезне значіння і вигляди на майбутнє! Початок шкільного року 20. серпня.

Вписи до більшості шкіл відбуваються до 19. ц. м., а виїзково до 25. серпня.

Інформації про різні фахові школи, про умовини прийняття й науки дає книжочка „Фахові Школи“, яку можна купити за 60 сот. у книгарні „Рідної Школи“ у Львові, вул. Сикстуська 20. Інформації подає Українська Порада для вибору звания, Львів, Словацького 14/III, в передполудневих годинах. Хто бажає одержати листовні інформації, долучить пошто-ву марку на відповідь.

ДОДАТКОВІ ВПИСИ

до всіх шкіл „Рідної Школи“ у Львові: народніх, фахових і захоронок відбуватимуться в днях від 17. до 20. серпня 1933.

Адреси шкіл:

Народні школи у Львові:

- 7-кл. дівоча ім. Шевченка, вул. Мохнацького 12.
- 7-кл. дівоча ім. Гринченка, площа св. Юра 5.
- 7-кл. хлопчача ім. Гринченка, вул. Городецька 95.
- 6-кл. хлопчача ім. Шевченка, вул. Сушицького 21.
- 6-кл. мішана ім. кор. Данила, вул. Жовківська 62.
- 5-кл. мішана ім. ки. Льва, вул. Круницька 15.
- Левандівка: народня мішана, вул. Варшавська 8.
- Клепарів: народня мішана з Народним Домом.

Середні школи:

- Дівоча гімназія, вул. Ватова 4.
- Дівоча вчительська семінарія, вул. Мохнацького 12.

Фахові школи:

- Торговельна трирічна для хлопців і дівчат, вул. Корняків 1.

Торговельна однорічна для абітурієнтів(ток) середніх шкіл, вул. Корняків 1.

Хлопчача доповнююча промислова, вул. Городецька 95.

Дівоча доповнююча промислова, площа св. Юра 5.

Вступні іспити до всіх класів дівочої гімназії і виїзком VIII. та вищих класів дівочої семінарії відбуватимуться від 21. до 25. серпня включно. Всі формальності із вписами та іспитами мусять бути покінчені до 25. VIII.

УКРАЇНСЬКІ МАМИ Й БАТЬКИ!

Висуйте свої діти тільки до рідних шкіл! Дайте своїм дітям рідне виховання!

Повітовий Союз Кривків „Рідної Школи“ у Львові.

Зміни в польському уряді?

У зв'язку з поворотом Пілсудського до Варшави у варшавських політичних колах сподіються змін у польському уряді. Кажуть, що уступить міністр внутрішніх справ, а за його місце покличуть бувш. прем'єра Пристора. Рівночасно зазначають, що міністр Міхаловський уступив би щойно після полагоди берестейської справи.

Голод на Україні.

Редакція варшавської „Молви“ оголосила такого листа з одного села черкаського району б. київської губернії.

26. червня 1933.

Дорогий сину! Що таке, чи ти живеш, чи тебе нема на світі? Ми живемо погано, у нас людей їдять, а багато в хат пустих, де вже всі вмерли. От і твоє рідня теж на черзі. Помаленьку доживаємо до живих, хоч і не своїх. Ми тебе просим, напиши, чи ти будеш коли дома, бо я вже стара і не можу. Землю віддала в колектив, лишилось пів десятини ґороду, а половинку мені відобрали тому, що я обробляти його не в силі.

А люди у нас падають як мухи. Їдять листя і полу. Я сама вже дві зими це їм. Вмирають люди на вулицях і хоронять їх без попа, кладучи в одну яму по 5 душ. Прошу тебе, відповіди мені бодай на це письмо, бо може там більше я не прийдемося переписуватись. Ти напиши, як ви там живете, чи є у вас хліб, бо у нас хліб 4 фунти коштує 20 карбованців. У нас багато новин, але ви їх певно знаєте. З худоби у нас в селі нема нічого, тільки у деякого залишилася корова.

На тім своє письмо кінчу, остаюсь покищо жива і здорова.

Н. Н.

Москва — воєнний табір.

Московський кореспондент „Вєрнікер Таґебляту“, Рудольф Гершнштат стверджує, що Москва робить вражіння міста напередодні мобілізації. Спершу опирається тому вражінню, пробуючи приписати його своїй невідомості, пише Гершнштат, однак поінформовані люди потверджують це і навіть додають, що в останні часи признаки мобілізації все більшають, охоплюючи не тільки Москву, але й всю Радянщину.

Червоноармійці, війська ДПУ і міліція на вулицях, військові відділи, що виправляються на полях біля Москви, бомбові аероплани і привазані балони у повітрі. В додатку плянове військове вишколювання всього населення. Особлих і Автодор перегоняють себе, вивчаючи молодь обох полів стріляти, літати, пускати газ, будувати аероплани і мотори. Хочби навіть вдвоє зменшити подання число членів обох організацій, 12 мільйонів в Осовілімі і 2 мільйонів в Автодорі, лишається поважна цифра. Все, до найменшого явища в Радянщині підчинено воєнним завданням — збудувати і велика скількість самоходів, будова Білморського каналу в удавана байдужність Літвінова супроти долі Бєсарабії. Всіми можливими способами невідомої пропаганди населенню Радянського Союзу збивається в голову неминуучий напад капіталістичний світ почує себе на порозі загибелі.

Ця довга психоза дає більшовицькій владі широке поле для вимушування в радянського населення все нових осіб, для вимагання від нього все нових жертв.

Бої в китайському Туркестані.

ЛБОНДОН. ПАТ. „Дейла Герелд“ повідомляє, що від трьох місяців їдуть бої в китайському Туркестані. Вістки про бої досі не передісталися на воєні з причини недостаточної комунікації. Два племена туркменів і кіргізів збунтувалися проти китайського уряду. Місто Кашгар спалили та забрали всі хаті. Китайські службовці побились.

стола, не виходимо ніде більше вістки про участь козаків у самій відсічі Відня.

Одначе не треба думати, що поза цією козацькою групою не було більше під Віднем ніяких українців. Вони були в армії Собеського з поважному числі — і то як серед знатних (шляхти), так і серед простих вояків. Не забуваймо, що до Річпосполитої належала тоді не тільки Галичина, Волинь і т. д., але й ціла Правобережна Україна і на всіх тих землях така переважна подія, як віденська виправа Собеського, відбилася не менше сильним відгомном, як на землях корінно-польських. Тому ясно, що у виправі під Відень — поза згаданим відділом козаків під проводом Апостола і спеціально звербованими Менжинським і іншими козацькими полками, які прибули до армії Собеського вже після прогнання турків з Відня — брали теж участь численні сини нашого народу, і то в усіх родах зброї. М. Кукель у цитованій вже мною праці подає, що воевідство київське дало на віденську виправу малу панцирну хоругву; що землі червоногородські, поза всіма родами їзди, багато піхоти (особливо перемишляки) і де-що драгонів; що Волинь дала багато — аж 1.100 панцирних і немало легких; що сини Правобережжя і Поділля були без сумніву в різних хоругвах, особливо в панцирних і легких, зазначених на незадекій Волині. Також у литовських війську, що теж не прийшло на час під Відень, а потім справляло Собеському немало клопотів і мороки, були в легких хоругвах виключно тільки козаки і татари.

Зрештою знаємо теж, що у свиті Собеського був під Віднем і тодішній львівський православний єпископ П'єсиф Шумлянський, що його взяв із собою король правдоподібно на те, аби запевнити собі вплив на козацтво. Про присутність Шумлянського під Віднем, який був там бачений від турецької кулі, свідчить напис

на срібній таблиці, завішений на чудотворній іконі теребовельської Богородиці в катедральному храмі св. Юрія у Львові: „Ta kula, w walney bitwie króla Imci Polskiego Jana III. pod Wiedniem z wzyrem y Turkami, postrzelila Imci X. Josepha Szumlańskiego w lewe ramię, Episkopa Lwowskiego. Administratora Metropoliey Kijowskiej, który był praesens w tey bitwie przy boku króla Jegomości, w niedzielę w południe, to jest dnia dwunastego Septembra Anno Domini 1663, a dla wieczney pamięci, na obraz najświętzej Panny Trembowelskiej Lwowskiego Świętego Jura Katedrze dnia 28 Octobris anni ejusdem zawieszona.“

А в тім рацію має п. Стан Лось, коли у статті „На маргінесі перемоги під Віднем“ („Бюлетин Польско-Український“, р. II, ч. 13) пише так: „Річпосполита Польська“ була у своїй істоті союзом держав, і то не Корони і Литви, але поодиноких воевідств, які не були нічим іншим, як продовженням давніх удільних князівств“. А далі: „Війська Річпосполитої складалися зі всіх народів, що входили у склад союзу, а скількість русинів, або, кажучи, по нинішньому, українців, що служили безпосередньо, а частіше посередньо під хоругвами „польськими“, була дуже висока; адже „руські панове“ доставляли найчисленніших „хоругв“. У турецьких війнах було не більше як зрозуміле, бо Річпосполита „польська“ зіткнулася з турками тільки внаслідок посідання земель „руських“. Русини або українці, що йшли під Відень під хоругвами рідних „руських“ воеводів і „руських панів“, ішли полагоджувати з турками свої власні дуже старі і кроваві порахунки“.

*) „Сводная Галицко-Русская Литовська съ 1600—1700 годъ“. О. А. Петрушевич. Лив. Сборникъ Гол.-Русской Материал. Львовъ. 1874

Військове вишколення німецької молоді.

На днях відбулася в Німеччині авіа дискусія між кураторією для справ військового вишколення молоді пруським міністерством освіти, міністерством райхсверу та управою штурмових відділів. В дискусіях узгоджено програму військового вишколу молоді. На основі цієї програми учні всіх німецьких шкіл мають до 16-го року життя привикати до доброї поведінки, вічливості, скромності та приготуватися до штурмових військових вправ. Від 16-го до 19-го року життя обов'язує німецький вишкіл. Тричі в тиждень в подільних годинах мають відбуватися вправи зі зброєю та військові теренові вправи. Одно полудне призначено спеціально на науку стрільня. Перед одержанням шкільного аттестату, а для молоді всього шкільного віку перед вступленням у фахове життя мусять учні зложити окремий іспит з військової освіти, при чому головний натиск покладений на науку стрільня і теренознавство. Одночасно наказано, щоб школи, які не мають власних стрільниць, могли розпочати негайно вправи на гітлерівських стрільбачих штурмових відділів або Райхсверу.

Готуються до газової війни.

Військовий департамент Зл. Держав замінив 45 мільйонів доларів на будову трійлих газів. Продукція фабрики обчислена на 500 тон газів на день. Одночасно звернула на себе увагу Франція, що імпортує щораз більше маси штурів і мишей з Англії. Це пояснюють дослідники, які французьке міністерство війни переводить на великі розміри, живлячи штурів і мишей для перевірки ділянки трійлих газів.

Селецького засудили на 5 літ.

БУКАРЕШТ, 17. 8. ПАТ. Військовий суд у Букарешті засудив на п'ять літ в'язниці Бруно Селецького, бувшого представника букарештської філії фірми Шкода. В мотивах сказано про порушення тайни та про переховування без уповноваження військових актів.

Японці в Китаю ідуть далі вперед.

ЛОНДОН, ПАТ. Англійська преса повідомляє з Пекіну, що японські війська при допомозі монголів завоювали місцевість Дольовор у монгольській провінції біля Жеге і ідуть далі вперед в північно-західнім напрямі до китайського муру. Китайці завзято борються. Китайський командант безуспішно звертав увагу Японії на перемир'я, яке підписали 1. червня п. р., що мало чинити кінець боротьбі в півн. Китаю та на те, що марш. Фень уступив. Японія оправдує офензиву тим, що війська марш. Феня скомунізували. Заняття Дольовору має велике значіння для оборони провінції Жеге та торговельних шляхів у пустині Гобі.

Комуністична курерська централія.

БЕРЛІН, ПАТ. Під час облоги на комуністів 16. серпня в Берліні арештували 33 особи. Їх перевезли до концентраційних таборів. Викрили комуністичну курерську централію, головою якої був комуніст Пінноз. Між 18-ма придержаними був бувш. радний Берліна Дітбендер, що працював спільно з тайним московським емісаром Фогельзангом, який тепер є в Ціріху. Облоги відбулися теж у Кенігсберзі, де перевезли ревізії за зброєю та агітаційним матеріалом. Арештували 4 особи. В Кельні після ревізії в 34 мешканнях на робітничому передмісті арештували 4 особи, в яких пайшли агітаційні листочки та зброю. В Кенігштайні викрили тайну комуністичну друкарню. В облозі біля Франкфурту над М. прийшло до перестрілки між поліцією та придержаним мотоциклістом. Мотоцикліст утік.

ДО СПІВАЦЬКИХ ТОВАРИСТВ МОЖУТЬ НАЛЕЖАТИ ЛИШЕ НІМЦІ.

БЕРЛІН, ПАТ. Голова німецького співацького союзу Бренер видав розпорядок, на основі якого всі становища у співацьких організаціях можуть бути обсяжені тільки арійцями. Члени управи та диригенти жиди мусять зректися своїх урядів. Усіх жидів, які вступили до співацьких союзів по 1914. році, скресили з листи членів. Виймок зробили лише для бувших фронтових воєнків. Приймати нових членів не-арійців заборонено.

Мекдональд перервав відпустку.

ПАРИЖ, 17. 8. ПАТ. Із Лондону повідомляють, що прем'єр Мекдональд перервав відпустку та вернувся до Лондону. Кореспондент "Піт Парізіан" заявляє, що до того приневолити Мекдональда закордонні справи. Міністр закордонних справ Саймон є тепер у Бразилії, а Мекдональд взяв зовсім у свої руки закордонні справи держави. Безпосередньою причиною повороту Мекдональда є мабуть справа Іраку, де недавно амакрували більше як 300 аспіріців. Положення в Іраку грізне. Крім того Мекдональд займається особисто справою німецько-австрійських взаємин.

ЗА АГІТАЦІЮ УТРАТА ГОРОЖАНСТВА І МАЄТКУ.

ВІДЕНЬ, 17. 8. ПАТ. Рада міністрів видала розпорядок, на основі якого особи, що ведуть за кордоном агітацію ворожу Австрії, або які задля того виїждять за кордон, втрачають австрійське горожанство. Рівночасно може бути виданий приказ конфіскації їх майна в користь скарбу. Дальший розпорядок передбачає можливість конфіскації майна політичних партій, яких діяльність в Австрії заборонена.

ГІТЛЕРІВСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНЦІВ І РОСІЯНИ.

ЕСЕН, 17. 8. ПАТ. У тутешній пресі повідомляється, що розвідка російських і українських горожан, щобі подавали свої дані задля створення гітлерівської організації в Рурському басейні. Вербує якийсь Сметта.

ВЕЛИКА ЗЕМЕЛЬНА ВЛАСНІСТЬ — ДЛЯ ЛЬОНІЗАНЦІВ.

БЕРЛІН, ПАТ. Національні соціалісти вимагають відозви, в якій визнають велику земельну власність, аби віддали свої землі на колонізацію. Відозва висловлює думку, що велика земельна власність виявить таку саму відповідальність, як інші вітки господарського життя.

ДОВГИ ПО ПРЕЗ. МАШАДО.

ПАРИЖ, 17. 8. ПАТ. Новий кубанський уряд опрацьовує план фінансової санції за цим мають оголосити мораторію для чужеземних довгів, які наслідком своєї фінансової помилки оставив бувш. президент Машадо. Мають теж затуляти позичку 160.000.000.

Ліндберг в Ісландії.

ЛОНДОН, ПАТ. Із Рейкьявіку повідомляють, що там прилетів Ліндберг із Ісландії 5 годин. По дорозі з причиною поганої погоди мусів осісти в Лейкфіорді. Тепер летить мабуть до Норвегії.

Ганді вже не голодує.

ПУНА, 17. 8. ПАТ. Тому, що англійська влада взяла під увагу деякі домагання в справі Ганді перервав голодування. Приймає їжу.

Атентат на нового президента Куби.

3 Гавани повідомляють, що тепер стало відомо, що на нового президента Куби Мануеля де Чеспедаса безпосередньо після запряження планували атентат. Змовники були членами тайної поліції, яку зорганізував був іще бувший президент Машадо. Як Чеспедас виходив після запряження зі салі, крім нього поспішався гряд куля, та ніодна не вцілила президента. Виявилось, що атентатники стріляли з авта, яке зупинилося напроти будинку. Змовники втекли.

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“ Львів, Ринок 10. Тел. 29-26. Виконує швидко і солідно всілякі роду друкарські роботи по найдешевших цінах!

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 19. СЕРПНЯ 1933.

Л. ЛУКА.

Черче помогло.

Чернецьким*) баламуткам — „Девятка“ і дівчаткам — присяга.

Пан суддя Коханський щасливо пройшов через редуційну чистку і довго думав, якби то найприємніше провести своє літне дозвілля. В горах пустка, бо що там робити, коли позакурюються кичери й верхи? У Трусканці судді не подобалось товариство; він забажав хоч раз подихати рідним повітрям і тому рішився на Черче.

Якжеж тут їхати здоровій людині до купелевої місцевості, до життя?

Пан суддя пригадав собі нагло, що в Задушну суботу щось лопило його у правому коліні. Це мабуть ревматизм! Таж це відзиваються стрілецькі походи в Карпатах, Стрипа, Вел. Україна і 1919 рік! В Черчі буде купатися, щобі люди не думали, що пан суддя таким тривіальним шляхом шукає жінки. А проте, якби так щось доброго трапилось? „Важко єдиному бути“ — читається в шлюбному апостолі. Та пан Коханський романтик, не одружиться, аж залюбить і набуде певності, що і його кохають вірні дівочі очі. Це правда, що жінки залюблюються очима. Тими синіми волошками, які проймають дрозно серце мрійливого судді.

*) Місцеві люди говорять: „чернецький“, а не „черчанський“. Місцева форма позивалась, бо „Черче“ пішло від слова „чернець“.

Перші враження не задовольняли свіжого лікування. Чув, що старші пані нарікають на те, що в живці ординують за молоді лікарі, за свіжі практики. Доктор філософії побоювався, чи не за черства боровина, в яку лавив що другий день. Та цей прикий настрій легко розвіявся. Пан суддя віднайшов багато старих знайомих, пізнав свіжих людей, причепився до спортовців при відвізанні, став совісним членом вечірніх (ліпше нічних!) мандрівок по парку. Це звалось там „іти на воду“. Старші пані від бріджа пригадували собі, що таких бистрих хвилях не було за їхнього дівування. Дивувалися, а може й жалували... Час летів, як щастя.

До пана судді Коханського стали присікатися з усіх сторін, як тільки довідалися, що він ще парубок, чи там неодружений.

Пані: „Стільки гарних, пристійних, поважних, на становищі, а то й не бідних дівчат — а він не жениться! Сором вам, пане суддя!“

Панове: „Уважай, чоловіче, бо гряде час, коли й „Девятка“ не допоможе! Куй залізо, поки тепле!“

Нашому ревматикові не треба було довго довбати про благодати подружого життя. Імось Шасна кілька днів прислухувалася до балачок судді про женячку. Вкінці заявила отверто, що знає панночку, яка відповідає всім вимогам несподіваноспеченого жениха.

— Не за молодий вітрогон (за наших часів не так було!) і не за пережита дів (ох, часи тепер настали!). Має посаду, та може й хочби й зараз кинути! З однієї платні урядовця сьогодні важко вижити — вона зможе причинитися також до утримання дому (має скромний маєток). Тільки уважайте, пане Коханський, я, жінка, ангажуюся своєю честю — че робить мені

стиду. Я за нею зараз депешую, щобі прийшла, бо мені дуже нудно (ніби). Імени її вам не буду, бо таємниця приманчавіша.

Третього дня прийшла імось Шасна до черчі в товаристві своєї дами. Коли пані керувала очима знавців костюм нової гості, імось шукала судді. Він біг до стола і сердечно сміявся. Таємнича дама — це його давня знайома. Пан Шасна була трохи збентежена, коли побачила, що Коханський веселий і вдоволений, дискретно продовжувала ролю свахи.

Цього вечора йшла на чернецькі води пара більше. Пані імось Шасна не гіршала оцим майже безконечним плаванням по парку, бо вірила, що зпоза цього Рубіжжя вийде нове подружжя. Відбиваюнка дістала нову парнію. Пан суддя завжди грав у парті проти пані Дусі і подивляв її розкішну постать. Приїждя хотів, що його партія часто програвала — й вважав новозакоханий за добрий знак.

Тиждень пізніше всі, що мали очі, знали, що суддя „задурився“ по вука. Деякі пані звалили крутіми головами: „Що він у ній бачить! Шкода його, він добрий чоловік, вона надто рефінована, неприродна. А то має щастя — а тиждень зловила такого мужа!“

Інші потішалися: „Хто знає, що в ньому чортик сидить? — Якби він добрий, то вже давно вжився би!“

Маленька Таня (вона знала всі місця та ні!) безінтересовно радила судді приїждя з родом:

— Пийте, пане, „Девятку“, вам вона дається!

На другий рік готов суддя підписати „Діло“ в трійку...

Дівка запевнена!

У РУЩИНІ КОМУНІЗМ КРІПШАЄ.

ЕСЕН, 17. 8. ПАТ. В Рурському басейні замітна скриплена діяльність комуністів. Комуністи сканують збори, розкидають листочки, заосматрюються в зброю. В Ватеншайді викрили комуністичну боївку, якої головою був бувш. член райхсвері. Боївка мала зброю. В Бохумі викрили склад пропагандових матеріалів. У Дісельдорфі в пивниці одного комуніста наїшли магазин муніції. В Білефельді поліція арештувала 99 підозрілих у комунізмі. В Гельзенкірхені арештували штаб комуністів із 13 осіб.

Із гараздів Лемківщини.

Чому заборонено читальню „Просвіти“?

Староства в Лиску постановою з 23. червня п. р. заборонило заложити відділ т-ва „Просвіта“ у Львові під назвою „Читальня Просвіти ім. Івана Франка“ в Скороднім, мотивуючи свою заборону тим, що мовляв, в громаді Скороднім є на денному порядку крадіжки, ушкодження чужої власності, біятики та що молодь допускається різних проступків, які колідують з карним законом. На випадок оснування читальні в тій громаді, на думку староства, зросли би там проступки до небувалих розмірів, бо молодь, збираючися нічною порою в домівок товариства, мала би ще більшу можливість допускати тих проступків. Наслідком того, мовляв, були би загрожені безпека, спокій і публічний порядок у тій громаді.

Від постанови староства основники читальні „Просвіти“ в Скороднім внесли відклик до львівського воевідства, прохаючи цю постанову уневажнити, тому, що вона противна духові закону про товариства, противна принципам конституції та міжнароднім договорам про права національних меншин. Не може теж бути мови про те, щоб освітне товариство, яким є „Просвіта“, могло викликувати в селі проступки, завпаки, просвіта впливає ублагороднюючо й причинюється до зменшення проступності, як виказує статистика у всіх державах на світі.

Відповіді воевідства на відклик від заборони львівського староства основники читальні ще не дістали, але покищо є вона вимовною ілюстрацією до тієї „оази толеранції“, якою, на думку польської преси користується українське громадянство в Польщі.

НОВИНКИ

— ПРИЙМАЮ ЯК ДАВНІШЕ в моїм дентистичнім заведенні Сикстуська 17. від 9—1 і від 3—6. НАСС. 106 1—4

Вписи до Вищого Музичного Інституту ім. М. Лисенка у Львові, вул. Шашкевича ч. 5, розпочинаються з днем 17. серпня. Початок науки 21. серпня. Консерваторійна програма навчання обіймає науку гри на фортепіані, науку на всіх смичкових, а також дутих деревляних і бляшаних інструментах, науку сольоспіву та комплект теоретичних предметів, як також збірні вправи оркестральні та камеральні та хор для дітей і дорослих. Крім того ведеться курс педагогічний для кандидатів до державного іспиту з музики і співу, однорічний курс диригентури хоральної та ново-зорованізований курс гімнастики ритмічної методом Жак-Далькроза. — Вписи до Філії Муз. Інст. на Личакові відбуваються до кінця серпня в головному будинку вул. Шашкевича ч. 5, а від вересня в домівок „Рідної Школи“, вул. Крулярська ч. 15. — Подробіці в афішах. Секретаріят урядово і дає всякі інформації щодо деню (з виключенням неділь і свят) від год. 10—12 передпол. і від год. 3—6 попол. — Виділ Муз. Тов-а ім. Лисенка у Львові. 201 2—3

— 3 Живця Черче. З днем 15. серпня почався третій сезон у Черчі. Погода гарна, тому наплив гостей не меншає. Крім селян і господарів приїждять тепер приватні урядовці, емерити та всі, що не зв'язані школою. Ціни купелів на удержання тепер у Черчі дійсно мінімальні. Ціле місячне удержання в лікуванні для селян не доходить 100 зол., для інтелігентів 190 зол. III. сезон триває аж до 1-го жовтня. 219

— Важне для заліщицького повіту. В неділю 27. серпня ц. р. в год. 1.30 попол. відбудеться заходом Повітового Народнього Комітету УНДО публічне віче в Заліщиках в селі Народнього Дому. Порядок наради: 1) Сучасне політичне і господарське положення українського народу — зокрема в межах Польщі; 2) діяльність Української Парла. Репрезентації в останній сесії і 3) реферат про найновіші закони: шкільні, земельні і самоуправні. Реферує посол д-р Степан Баран.

— XIII-ий Конгрес „Рах Romana“, всесвітньої організації католицьких студентів, відбувся в Люксембурзі з днях від 5. до 11. ц. м. Україн-

АТРАКЦІЯ ЛЬВОВА!

Варшавський ЦИРК СТАНЕВСЬКИХ

В ПЯТНИЦЮ 18. СЕРПНЯ 1933 в год. 8.30 веч. площа Бема.

Небувала сензація! 120 крокодилів на арені та боротьба франц. капітана Ваала з воднім басейн з крокодилами. Славна трупа трамполістів Растеллі з мурином рекордистом світа, який виконує 150 сальто-мортале відразу. Фред Марлон чоловік-оркестра, зоря, який розсміє до снів. Крім того 12 атракцій. Тригодинна програма сензацій, емоцій, гумору, сміху, подиву і захоплення. Позір: В суботу 19-го і в неділю 20-го ц. м. по дві вистави в год. 4-й попол. і 9-й веч. Ціни місць низькі. Менеджерія відчинена від год. 10-тої рано до год. 7-мої вечір. Цирк грає без огляду на погоду, бо дах цирку непромокальний.

Кооперативне свято у Гряді.

Посвячення величавого кооперативного дому. — Фестин „Лугу“. — Концерт питомців.

В дні 13. серпня громадяни Гряди, пов. Львів, мали у себе велике кооперативне свято. Це господарсько-споживча кооператива „Єдність“ посвячувала свій власний дім. З доходів, збираних впродовж довгих літ і завдяки жертвенності всіх членів „Єдності“ довела управа до того, що закупила грунт і замінила його за ерекціональний город (завдяки дозволу львівської Митрополічної Капітули і прихильності місцевого пароха). На цьому городі виріс величавий мурований будинок 2 метрів довгий і 9 широкій, в якому найдуць приміщення всі господарські і культурно-освітні установи села. Є також гарна театральна сая, величини 13×9.

На посвячення прибув о. мітрат Базюк і хор питомців Дух. Академії, прибули також відпоручники львівських центральних установ; а саме від Центросоюзу інж. Творило, від Мелосоюзу інж. Йовик, від централі Лугової Організації зі Львова група луговиків з п. Козляном на чолі. Крім того „Луги“ і делегації з сусідніх сіл.

Службу Богу відправив о. мітрат Базюк в асисті оо. дек. Мармаша із Зашкова, о. Ключаса з Куликова, о. Ткачука з Дорошева й о. Биликевича з Грибович, при великому здвизі людей з Гряди і сусідніх сіл. Відтак деконав о. мітрат разом з усіми священиками посвячення дому, а о. Мармаш молодший із Зарудець вголосив бадьору проповіді, в якій взивав усіх дооколичних громадян до наслідкування цього гарного прикладу. Після того відпоручники склали привіт. А саме: дир. Творило від Центросоюзу, пос. Великинович від Парламентарної Репрезентації, мгр. Жовнір від „Великого Лугу“ і п. Харина від установ Збоїськ та сусідніх сіл.

Пополудні відбувся на площі в селі фестин місцевого „Лугу“ при допомозі „Лугів“ із сусідніх сіл — Підлісок Малих, Збоїськ і Зару-

дєць. Фестин-попис випав удачно та зробив порядком і вправами, особливо дівчат, гарне враження на прививних, яких було кількості осіб. На цьому ж пописі дружина „Лугу“ з Гряди розіграла вперше з дружиною теологів та дружиною чит. „Просвіти“ в Дублянках змагання у відбиванні, а хоча на перший раз прогнала, то виступ її, як спортової дружини на селі, варт того, щоб його відмігати. Загальне враження з лугового попису, до звеличання якого причинилася теж труба оркестра із Змарєстинова, дуже добре.

Вечором уладили питомці Дух. Академії у новій, величній акустичній салі концерт, з якого дохід призначено на викупню Підліської Гори. Ця знаменита шіснашка під батуту п. Жолкевича, заслугоє на правдиве признание за свою працю у львівському повіті. Під кінець концерту о. парох Рокіцький подякував щирими словами молодим ідейним членам хору за підєм духа, що його вони розбудили в селі своєю прегарною імпресією.

За весь час свята панував бадьорий дух і прекрасний порядок. Один лиш був немилий інцидент, коли в часі привітальної промови представника Лугової Організації студент Хрипак Куба вирвався як Пилип з конопель і кликнув „ганьба“. Але той саме п. Хрипак не кричить „ганьба“ собі за те, що в своєму селі Грибовичах нічого не робить, хоча там сидить цілими роками. Воно й досі занедбане так, як рідко яке інше село в повіті і може служити хіба прикладом того, як виглядає занедбане й забуте село разом з Хрипакком. Селяни Гряди пп. Паленицький, Фікташ, Ковалишин, Лотиш, Гураль і інші, які своїми трудами довели своє село до такої прикладної співпраці і єдності, що збудували цей величавий будинок, можуть бути Хрипаккові учителями для праці в Грибовичах. Очевидець.

ців заступали: о. Д. Хомин, парох української лювенської студентської громади, пп. М. Граб, А. Кішка і Ж. Процишин.

— Із Т-ва Приятелів Мистецтва (Штук Пенкних) у Львові на площі Східних Торгів отворений літній сальон львівських артистів: Бельської, Бунша, Кроля, Литвиненка, Ацеланського, Груци, Городиського, Гутовой, Новаковської, Розмуса й Рукера. Крім того сальон загальний, доповнений виставою килимів із шкіл народного промислу. Сальон відчинений щодня від год. 9. до 11. Доїзд трамваєм ч. 11.

— Цирк Станевських приїхав до Львова і розтаборився при пл. Бема. В теперішній програмі атракцій світової слави, головном аж 120 крокодилів знад Нілю. Інавгураційна вистава в п'ятницю 18. серпня в год. 8.30. Доїзд трамваєм 3, 8, 2. Після вистави ждуть трамваї всіх напрямків.

— Фінансовий Виділ Каси Хорих м. Львова, що досі є при вул. Шпитальній ч. 1, перенесеться 21. серпня ц. р. до будинку при вул. Браєрівській ч. 8.

— Реєстрація уроджених у 1915 році. Магістрат м. Львова зарядив на основі уст. 24 закону про загальний військовий обов'язок реєстрацію всіх мушин, роджених 1915 року. А естрацію всіх мушин, роджених у Львові, саме: 1) тих, що постійно живуть у Львові, 2) дійсно перебувають, а не мають місця замешкання або їх місце замешкання невідоме, 3) мають місце фактичного замешкання у Львові та в інших місцевостях (себто ті, що мають місце замешкання в двох або більше громадах). Ті, замешкання в двох або більше громадах, згощо підлягають реєстрації, мають особисто з'явитися в часі від 1. до 30. вересня 1933 включити в урядових годинах в міській уряді ділянці до свого замешкання (побуту), щоб вписатися до свого реєстру річника 1915. Ті, що мають фактичне місце замешкання крім Львова також в інших громадах, обов'язані зареєструватися в міській ділянці уряді м. Львова, а також у відносній громаді.

— Самогубство. При вул. Казимирівській, в кам'яниці Калішів, кинувся з III. пов. 30-літній Герш Голомб, до фаху кравець. Тому два місяці Голомб виселили з Югославії. Голомб помер

у шпиталі. Рішився покінчити з життям наслідком нужди. В кишені самогубника наїшли 48 сот.

— Дзвонив на алярм в ночі у дзвінниці костела св. Антонія у Львові Войтх Мандель, бувш. листар, що живе при вул. св. Антонія 3. В тій кам'яниці експітували одного комірника, а це так поділяло на нервового Манделя, що він постановив так заперестувати проти експіції.

— Труп серед дороги. На гостинці в селі Дмитре (пов. Львів) убит хтось колом 17-літнього Олексу Бобеляка. Арештували як підозрілих 3 місцевих парубків, що ворогували з Бобеляком за ділячку.

— Пожежа від грому. В Обертині (пов. Городенка) вдарили два громи; один у будинки Розалії Баранської, другий в будинки Петра Шимчука. Оба господарства згоріли разом зі збіжжям.

— Катастрофа польського літака. Біля шинтаря в Луцьку алав військовий шкільний літак і згорів до тла. Пилот згинув на місці, обсерватор ученик також ранений.

— Надужиття в університетській клініці. Поліція виявила велику дефравдацію в клініці краківського університету. В азяку з тим а-рештували службовця клініки Будзіна, що доpusкав величезні надужиття. У його хаті наїшли заграничні альбоми порнографічних фотографій та докази, що він хотів підробляти гроші.

— Три летунські катастрофи приключилися 16. серпня в Варшаві. На Груєцькій шосі військовий літак зударився з коровами. Шкоди не було. На летунській майдані в Ожешко алав літак типу „Бреже“. Літак розбився зовсім. На Мокотівській летунській майдані розбився літак, летуни також аїшли ціло.

— Нагла розправа над убивниками. Перел наглым судом у Катоніцях почалася розправа проти 22-літнього безробітного Кароля Ксьон-проті 22-літнього Фр. Польонка, 22-літ. Макса Голд-дзі, 29-літ. Альофа Дусіка, обв. у вбивстві 78-л. та 22-л. Альофа Дусіка, обв. у вбивстві 78-л. Ядв. Кубістової. Вбивники мали вістки, що Кубістова переходує в снімках 800 зол. Наїшли в неї лише 52 золотих.

— Довголітня родина. В місцевості Гінчист коло міста Лятакуна в провінції Еквадоріана ле Леон живе Льюренца Пашоко, що має 145 літ, зі шістьма синами, що прожили понад 100 літ, зі шістьма синами, що прожили понад 100 літ, зі шістьма синами, що прожили понад 100 літ. Всі здорові і працюють нормально. Є це оліт. Всі здорові і працюють нормально. Є це оліт. Всі здорові і працюють нормально. Є це оліт.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Анна з Чопків Балакімова, громадянка міста Яворова, заснула в Бозі, заосмотрена Найсв. Тайнами, після довгих і тяжких терпін у 71. р. Тайнами, після довгих і тяжких терпін у 71. р. Тайнами, після довгих і тяжких терпін у 71. р.

Дописи.

КАЛУШИНКА.

Сумні прояви в Бережниці Шляхотський. Перед військовою найсвідоміше село в повіті, де повстала перша в

Калушні читальня „Просвіта“, перша молочарня, крім райфайзенки ще окрема кредитова і споживча кооператива та Т-во „Сокиля“. Нині село стало славе тим, що 400 душ нашої шляхти перейшло на лат. обряд, а місцеві націоналісти, замість старатися їх назад приєднати до церкви й нації, під впливом кількох одиниць всенкі заходи в цім напрямі узгоджувалися. Ба — навіть і дітей шляхотських в українського садку поганили! Чи зуміє хто усвідомити тих молодих людей, що в той спосіб тільки шкодимо рідній справі?

СПОРТ.

УКРАЇНА—ОЛД БОІ.

У неділю 20. серпня в год. 11.30 на гриші ЛКС Погонь за Стрийською рогакою відбудуться перші ц. р. змагання за мистецтво й елімінацію до Окр. Ліги між Україною та Олд Боями. Перед тими змаганнями в год. 9.45 меч молодших дружин.

СОКІЛЬСЬКИЙ РЕЙД ДНІСТРОМ ДО ЗАЛІЩИК.

В цих днях повернули зі Заліщик учасники першої сокильської водної прогульки каяками в числі 6. Прогулька тривала майже два тижні, з чого на саму плаву припадає 10 днів. За тих 10 днів переплавили каяки 320 кілометрів Верещицею від Поріччя Задвірного, опісля Дністром до Заліщик.

Каяковий спорт, дуже сильно поширений на західі починає прийматися й у нас, що є дуже відрадіним явищем, бо це спорт найздоровіший і найгарніший зі всіх літніх спортів. Перебування на свіжій воді, ку-

паль, рухання і сонце — це ті чинники, які дають тіло і сталять душу. Сокиля-Батію змагання учасників для виховання молоді, тому змагання членів три 2-особові каяки і зорганізовані в них каяки прогульки. Учасники прогульки мали змогу дати красу Дністра на цілий його довжину і довсім славний його яр. Під цим оглядом змагання зі своїми руїнами замків (Равицька і Равицька) дає яр Райну. Прогулька така важлива і важлива уваги, бо Дистер любить справляти нервові редові за Галичем, де своїми такими нервовими грози переверненням каяка і тому на каяковій прогульці не сміє вибиратися той, що не хоче пливати.

Каяки пливли весь час під сокильським національним прапором і з цієї причини наслідком змагання були соколами члени „Дуги“ і „Просвіти“, які усе студенти.

Початок у цім напрямі вже зроблений. Тимчасово кля-Батію буде старатися каякову спадку і займатися пропагандою водного мистецтва своїми своїми гніздами і членами.

БЕРЕГОВО. С. К. „Русь“ (Ужгород) — Б. Ф. Т. Берегово) 4:1 (2:0).

Товариські змагання, що відбулися в Боях мин. суботу 12 п. м. Голі для „Русь“ стріляли Криж 1, Кобзар 1. Суддя Молнар з Ужгорода.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.
Театр вечиний з причини ферія.

Театр Ріжнородностей.

Пятниця, дня 18. серпня год. 7.30 веч.
„Моя паниа мама“, комедія в 3 діях Вернея.

Субота, дня 19. серпня год. 7.30 веч.
„Моя паниа мама“, комедія в 3 діях Вернея.

ЦИРК СТАНІВСЬКИХ: (площа Беми)
щодня вистава в год. 8.30, в суботу та в неділю дві вистави: в 4 год. пополудні та в 8.30 веч.

Кіна.

АДРІА: „Пачкарі“.
АПОЛЬО: „В путях навіженого“.
АТЛАНТИК: вечиний до 15. серпня ц. р.
КАСІНО: „Таємний острів“.
КОПЕРНИК: „Остання ескапада“, „Зелена клітка“ (Аніта Пейдж).
МАРУСЕНКА: „Остання ескапада“, „Велика клітка“ (Аніта Пейдж).
МІРАЖ: „Флік і Флік“, „Олівія Паризька“.
МУЗА: „Що може Париж“, „Медовий місяць“.
ПАЛЯС: „Переслідувана долею“.
ПАН: „Над раном“ (Рамон Новаро).
ПАСАЖ: „В африканських джунглях“, „Флік і Флік, як елмники“.
СТИЛЕВЕ: вечиний з приводу реконструкції.
ХИМЕРА: „Паризькі ночі“.
УТІХА: „Побіда чорного Джека“ й севія.

Закордонне радіо.

Пятниця, 18. серпня 1933.
Бреслав (325) 17.10 Шубертіві, Двожакові та Брамсові пісні, 20.00 Найгарніші німецькі нар. пісні, Брно (341,7) 19.55 Церковний хор, Букарешт (394,2) 17.00, 18.15 Військ. музика, Білгород (429,7) 12.05 Нар. пісні, 21.00 Спів, Рим (441,2) 17.15 Концерт, Відень (518,1) 17.20 Сольсти, 18.15 „Козі фан тутте“ оп. Моцарта, Мінхен (532,9) 16.30 Концерт, Харків (937,5) 8.30 Концерт бажань, 13.50 Радиокомпозиція, 15.00 Трубіні інструменти, 16.00 Арія з опері опереток, 17.30 Гравис. з театру, 21.30 Музика.

Субота, 19. серпня 1933.
Бреслав (325) 21.30 Військова музика, Сотева (403,8) 20.00 „Ріголето“ оп. Верді, Білгород (429,7) 19.00 Нар. пісні, Відень (518,1) 17.00 Концерт, 20.20 „40-літня жінка“ пьеса Сільвара, Будапешт (550,5) 17.30 Шубертіві пісні, Любана (575) 21.45 Спів, Харків (937,5) 9.00 Концерт для села, 13.30 Муз. комедія, 15.00 Український квартет, 18.00 Камер. концерт українського тріа, 19.00 Оркестра, солісти.

Ширіть наш часопис!

Львівське радіо.

Пятниця, 18. серпня 1933.

7.00—7.50 Ранішня авдіція, 12.05, 12.35 Концерт оркестри, 14.55, 15.15, 15.50, 16.00, 22.00 Грамофон, 17.05 Балачка про моду, 17.15 Сольсти (Равіч-Совільська, медосопран; Совільський, тенор), 18.00 Відчит: Сучасна Польща, 18.55 Балачка про оп. „Козі фан тутте“ Моцарта, 19.15—20.55 Трансмі. із Зальцбурга через Відень оп. „Козі фан тутте“, 20.40 Туристична балачка, 22.05 Танкова музика, 22.25 Спортові вістки.

Субота, 19. серпня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдіція, 12.05, 12.35, 14.55, 15.15 Грамофон, 15.35 Збіжева біржа, 16.00—16.50 Авдіція для хорих, сальовна оркестра, 16.30 „Вільфредо Парето“ (10-ті роковини смерті італ. економіста), 17.00 Відчит, 17.15 Новий устрій міст, 18.15 Відчит: „Як працюють наші суди й побратими“, 18.35 Камеральний концерт, 19.40 Літ. четвергодина: „Заразлива подія“, 20.00 Легка музика, 21.15 Куток краєзнавчого т-ва, 21.30 Польська музика, 22.00, 22.40 Танкова музика, 22.25 Спортові вістки.

БІРЖА.

ГРОШІ.

В четвер рано став долар легко завишувати. Польський Банк платив за долара 6.55, в приватних оборотах курс почався по 6.65 при завищуватій тенденції. Золото: Долари 9.10—9.15, Франки фр. 36.50—36.60, Дукати 83.90—84.30, Корони 38.30—38.50, Рублі 48.10—48.15. Срібло: без змін.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Трансакції — Продажа — Купно.

Гданськ 173.75, 174.18, 173.32; Голландія 361.05, 361.95, 360.15; Лондон 29.53, 29.68, 29.38; Нью-Йорк чеки 6.68, 6.72, 6.64; Нью-Йорк кабель 6.69, 6.73, 6.65; Осельо 149.25, 160, 148.50; Париж 35.03, 35.12, 34.94; — Швайцарія 172.90, 173.33, 172.47; Італія 47.05, 47.28, 46.82; Берлін 213.25.

АКЦІЙ.

Банк Польський 84 — 85 — 84.75.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗ“.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 17. серпня ц. р.: Масло 2.70; молоко 17; сметана 70; яйця 3.10 зол. Тенденція на масло, сметану удержана, на молоко слаба, на яйця знижкова.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

На „Рідну Школу“ замість квітів на домовину б. п. о. проф. д-ра Івана Філода зложили 10 зол. 6. учениці: Марія, Оксана й Марта Барановські, Станіслав. ВП. Жертводавцем складає щирю подяку Гожовна Управи „Рідної Школи“.

Вписи і згодошення до I. і до VIII. кл. філії Малої Дух. Семінарії в Рогатині та до II інтернату на шк. р. 1933/4 приймає Ректорат до дня 1. вересня. Того самого дня відбудуться також вступні іспити. Всі питомці найдуть дешеве приміщення в інтернаті, а вбогі та пильні учні можуть бути прийняті за зниженою оплатою. 187 2—2

Управа коєдукаційної гімназії ім. І. Франка в Дрогобичі, подає до відома: 1) В цім році будуть: II. кл. (вступна), I. кл. гімназії нового типу, IV., V. і VI. гуманістичного типу, VII. і VIII. кл. класичного й гуманістичного типу. 2) Додаткові вписи відбудуться від 17. до 20. серпня. 3) Додаткові вступні іспити розпочнуться дня 21. серпня ц. р. Замісцеві учні знайдуть дешеве приміщення в Бурсі ім. І. Хрестителя при вул. Св. Ізана ч. 22 — Управа. 206 2—3

На „Рідну Школу“ замість прощання д-ра Евгена Бодярука, канд. авд., який дня 10. VII. ц. р. виїхав з Надвірної, зложив в зол.: д-р Микола Ніколайчук 10, мгр. М. Чавсіна 5, Р. Залчківський і д-р Ів. Сановський по 3, Ст. і Вас. Свещ по 2.50; Н. Н., о. Ів. Кучма, проф. Ів. Лілик, Н. Н., д-р Дм. Селепей, д-р К. Бачинський, мгр. Ст. Волянський, М. Заяць, Ів. Гречківський, Мик. Грегораш, Мик. Гриншак по 2, д-р В. Банах, інж. Дм. Цибрівський, Ол. Сановський і М. Костик по 1 зол. Веім ВП. Жертводавцем щира содыка від Гол. Управи „Рідної Школи“. 214 1—1

„Ліля“ і „Міра“ мають листи в Адміністрації.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ТОРГОВЕЛЬНІ КУРСИ Я. ГІРШШПРУН-ГА Личаківська 34. Вписи на 1-річні і 5-місячні торговельні курси, стенографію і писання на машинах відбуваються щодня від 4-тої до 6-тої год. 4/22 2—3

ПРИЙМУ на станцію ученицю з народної школи, або з нижчої гімназії. Дбайлива опіка. Евентуальна поміч в науці. Пляноу дома. Лукимовичева, вул. Збаражська 7, Н. поверх. 200 2—2

УЧЕНИЦІ та студентки прийму на мешкання з цілим удержанням. Кімнати сонніші, здорові та згідні, совісна опіка. Сикстуська 58 А, II. п., дв. 6. 168 3—3

ПРИЙМУ учениць або панночки на станцію. Я. Голубовська, Руська 3, II. пов. ганок дворуч. 189 2—2

ВУГОЛЬ: Калитяк, Байки 14. Тел. 38-24. 263 3—30

ПРОФЕСОР приймає двох учнів на ціло. Поміч у науці. Ляля, Я. Рогатині 207

ПРИЙМУ ученицю(ка) з жіночої з цілим удержанням. Опіка зовнішньої поміч у науці, пляноу дома. Збаражська 42 а, II. ас. 212

ПРИЙМУ на мешкання з цілим удержанням учениць(ки). Дешево. Колонія 212

ІНСТРУКТОРКИ релігійної, соціальної на село до трьох сестер будуть робити разом III. класу та IV. класу, а одна III. класу та IV. класу. Згодошення зосталися в Бурсі ім. І. Хрестителя при вул. Св. Ізана ч. 22 — Управа. 206 2—3

ПРИЙМУ учениць на літню станцію харчами. Костецька, Курков 14

ДАМ мешкання студентів(ки) з цілим удержанням. Опіка зовнішньої поміч у науці, пляноу дома. Збаражська 42 а, II. ас. 212

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПОДЯКА.

Отсею дорогою складку щирою Високоповажаному Пяну Миколаю д-рові Іванові Новодворському за корисну оборону мого сина Івана політичному процесу, який відбувся днях 26, 27. і 28. червня 1933 в судовому присягах у Колодзі. Микола Юрков

Брустури, п. Космач, 2. VIII. 1933

НАКЛАДНЯ SCHERL у

поруває такі свої видавництва

Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Die Nachtausgabe, Der Montag, Die Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport, Scherls Magazin, Allgemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser

Адреса всіх видавництв BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 14. У листях треба зазначувати: Ausland-Abteilung. Мисля зазначувати: Польща; Банк для торговельних операцій: Поштові (чеківне) Konto в НРК, Поштові Konto в Берліні, Berlin, 3.111.

Читайте „Діло“

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 3 шпальти текстові і 8 шпальт оголошених.

1 ми. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень 0.15
1 „ одношпальтовий надісланий і некрольовий в тексті і повніках 0.40
1 „ „ на першій сторінці 0.55

Дрібні оголошення від слова: матриконіяльні не 0.05
куно, продаж, винаєм і т. п. 0.10
шукаючі праці 0.08
слова товстий друком подвійно.

Остання сторінка 1/4 . . . . .
1/2 . . . . .
1/4 . . . . .
1/8 . . . . .
Текстові сторінки 50 пром. літер.